

TERMÍN: 30.09.2020

xx37529xx
Recenzia B
Michal Páleník
iz@iz.sk

Prosím nezasahujte do tejto tabuľky

RECENZENT/KA (meno a priezvisko, pozícia, inštitúcia): **Michal Páleník**NÁZOV MATERIÁLU: **Aktivačné práce neaktívnych neaktivujú: Analýza čistej účinnosti menších obecných služieb (MOS)**TYP VÝSTUPU*[1]: **Analýza**

(pri spoločných výstupoch uviesť aj typy individuálnych vkladov):

ANALYTICKÝ ÚTVAR, REZORT: **Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR - Inštitút sociálnej politiky**AUTORI/KY: **Juraj Petráš;**

SPOLUAUTORI/KY: - - ; - - ; - - ; - -

RECENZNÝ FORMÁT*[2]: **2****PRIPOMIENKY:**

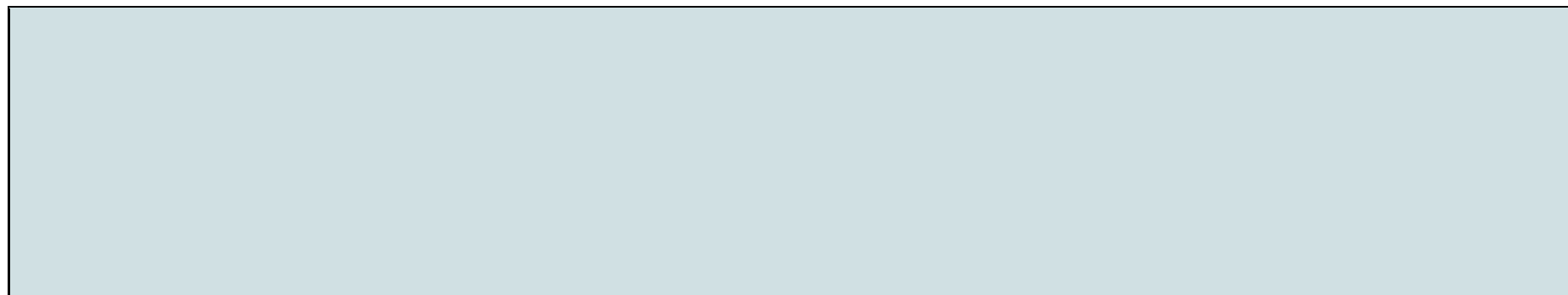
P.č	Pripomienka sa vzťahuje k (strana, odsek):	Text pripomienky*[3]	Odôvodnenie pripomienky	Vysporiadanie sa s pripomienkou*[4]
1	strana 4, predošlý výskum; doplnenie literatúry	Publikácia Inkluzívne zamestnávanie kritizuje aktivačné práce najmä pre fakt, že nie sú pracovný pomer a príjem je naďalej dávka v hmotnej núdzi (teda napr. neodstránia problémy s exekúciou), nie je to práca na 8 hodín denne (teda aktivačné práce nezabezpečia pripravenosť rodiny na	problémom je celé nastavenie aktivačných prác Páleník a kol, Inkluzívne zamestnávanie 2013, https://www.iz.sk/download-files/sk/inkluzivny/inkluzivne-zamestnavanie-publikacia.pdf	Publikácia Inkluzívne zamestnávanie (Páleník a kol., 2013) doplnená do predošlého výskumu a do literatúry. Taktiež do textu doplnené vysvetlenie výhod inkluzívneho zamestnávania (resp. Sociálnych podnikov)

		<p>odchod jej člena na plný pracovný úväzok), práca je spravidla priamo v obci (zatiaľčo pracovné miesta na otvorenom trhu práce sú zväčša mimo obce, teda sa neprejavia problémy s dochádzaním) a výška odmeny je rovnaká bez ohľadu na snahu/výkonnosť účastníka. Uvedené dôvody výrazne sťažujú chápanie aktivačných prác ako prípravu na zamestnanie na otvorenom trhu práce a podporujú ich chápanie iba ako formu zvýšenia príjmu.</p>		<p>oproti aktivačným prácam.</p>
2	model	<p>zohľadniť v modeli faktory ako</p> <ul style="list-style-type: none"> • konkrétna obec • konkrétne VÚC • kraj, okres <p>čo je asi ťažké vzhľadom na počet pozorovaní. proxy premenné môžu byť:</p> <ul style="list-style-type: none"> • veľkosť obce (zo skúseností v teréne aktivačné práce v malých obciach sú iba formálne, keďže starosta malej obce je závislý od volieb svojich podriadených) • oddeliť úspešné príklady obcí do samostatného súboru (boli obce, uvádzané v citovanej literatúre ako úspešné naozaj úspešné?) • nezamestnanosť v okrese (efekt blokovania kapacít aktivačnými prácami môže byť výraznejší v okresoch, kde je nízka 	<p>citovaná literatúra zo strany 3 a 4 hovorí, že úspešnosť aktivačných prác výrazne závisí od viacerých faktorov, tieto ale neboli v analýze zastúpené. model dáva odpovede iba na úrovni priemeru SR, neverifikuje anekdotálne údaje o úspešnosti niektorých obcí/starostov/prístupov.</p>	<p>Do modelu boli doplnené premenné:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kraje (4 kategórie) • Veľkosť obce (5 kategórií) <p>Všetkých 79 okresov už medzi premennými bolo zaradených a naďalej zostalo.</p> <p>Rozdeliť vzorku podľa úspešných príkladov obcí nebolo možné pre malú veľkosť vzorky.</p> <p>Čistý efekt opatrenia následne vyhodnotený aj podľa rôznych skupín účastníkov, rozdelených podľa:</p>

		<p>nezamestnanosť)</p> <ul style="list-style-type: none"> • nárast zamestnanosti v okrese (ak v okrese výrazne rástli voľné pracovné miesta, pomohli aktivačné práce s ich obsadením) • dostupnosť reálnych dobrých pracovných príležitostí (napr ako ďaleko to je z obce človeka do okresného mesta alebo do regiónu s nižšou nezamestnanosťou) 		<ul style="list-style-type: none"> • Miery evidovanej nezamestnanosti v okresoch v sledovanom období (jún 2018) • Veľkosti obce • Kraja <p>(na stranách 9 až 11).</p>
3	model	vypustiť rómsku národnosť alebo ju nahradiť rómskou etnicitou (alebo nejakou proxy; napr bývanie v MRK)	zo skúseností položka v IS upsvar rómska národnosť nie je relevantná. veľa Rómov má formálne inú národnosť (slovenskú alebo maďarskú).	Deklarovaná rómska národnosť medzi párovacími premennými ponechaná, a navyše doplnené premenné o podieloch rómskej populácie v obciach s koncentrovanými osídleniami (5 kategórií), vychádzajúcich z Atlasu rómskych komunít (2019).
4	strana 20, čistý efekt aktivačných prác	doplniť informáciu o tom, že odhad kvantifikácie celkovej užitočnosti aktivačných prác nebol robený avšak v literatúre je užitočnosť výstupu hodnotená veľmi málo/negatívne.	v materiály nie je nikde spomenutý odhad hodnoty výstupu aktivačných prác (hodnota postavených budov, spoločenská hodnota upratania, ...). Je to dôsledok toho, že aktivačné práce vymýšľa, realizuje aj kontroluje jedna inštitúcia (obec). Implicitne sa asi predpokladá, že je 0.	Spomínaná informácia čiastočne doplnená do zhrnutia predošlej literatúry: „Vhodné implementovanie aktivačných prác teda v niektorých prípadoch vie vytvoriť užitočný medzitrh práce alebo hodnotu v prospech komunity, avšak len z niekoľkých príkladov dobrej praxe nemožno implikovať celkovú užitočnosť aktivačných prác, ktorá v

				tomto smere nebola kvantifikovaná.“
5	strana 11, závery, doplniť:	Nahradiť aktivačné práce inkluzívnym zamestnávaním, ktoré odstráni hlavné nedostatky aktivačných prác (zavedie pracovné zmluvy a povinnosti, zvýši regionálnu mobilitu, odstráni problémy s exekúciami, zavedie kontrolu výstupu a nie výkazov práce, zjednotí možnosť objednávanie služieb od viacerých verejných inštitúcií, a hlavne zabezpečí užitočnosť výsledkov práce).	materiál implicitne predpokladá, že aktivačné práce sú v princípe dobré, len si zaslúžia drobné vylepšenia. s týmto predpokladom sa neviem stotožniť.	Medzi odporúčania doplnené odporúčanie na nahradenie aktivačných prác sociálnymi integračnými podnikmi, resp. inkluzívnym zamestnávaním. Vysvetlené v čom majú tieto formy zamestnávania perspektívu odstrániť hlavné nedostatky aktivačných prác.
6				
7				
8				
9				
10				

CELKOVÉ HODNOTENIE (recenzent/ka vyplní túto časť po vysporiadaní sa s pripomienkami analytickou jednotkou):

---

[1] Výber medzi: 1. analýza (komplexný analytický materiál s návrhmi konkrétnych systémových opatrení); 2. komentár (rozsahovo menší analytický materiál venujúci sa konkrétnemu čiastkovému problému); 3. manuál (metodické usmernenie vyplývajúce z potreby zjednotenia procesov a postupov v konkrétnej oblasti).

[2] Formát 1 pre komentár/manuál (2 recenzenti bez povinného odborného workshopu); Formát 2 pre analýzu (3 recenzenti a povinný odborný workshop).

[3] Do tabuľky značiť pripomienky zásadného metodologického a obsahového charakteru (nie štylistické či gramatické opravy).

[4] Vyplní analytická jednotka: pripomienka bola akceptovaná / pripomienka nebola akceptovaná a zdôvodnenie / pripomienka bola čiastočne akceptovaná a zdôvodnenie.